

בול הנר"טה סאלד

Henrietta Szold Stamp

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל י
תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה
PHILATELIC SERVICES
J E R U S A L E M • I S R A E L

רק לאחר הסתלקותו של האדם מהחיים יודעים רבים על סגולותיו והדמות של אותו האדם נעשית יקרה ונעלה עוד יותר. מתוך הכרה והצורך להעלות ויכרון של אנשים כאלה, הננו ממשיכים בבניית חברה בעלת מוסר וחדורת רגש הצדק.

כזאת היתה הנריטה סאלד, אשר נולדה לאביה הרב בנימין סאלד בבלטימור אשר בארה"ב, בשנת תר"ך 1860 ונפטרה בירושלים ביום שלישי א' באדר תש"ה 13.2.1945, לאחר 85 שנים של עבודה פוריה ומבורכת.

הודות לפעולותיה הובאו ארצה אלפי נערים ונערות מארצות הגולה, אשר רבים מהם נמנים על בוני הארץ ומגיניה.

מותר לומר שהבולט בכשרונותיה של הנריטה סאלד, היתה היכולת להבחין בחשוב ביותר, בהגע המתאים ביותר במחינת ההיסטוריה ולפעול בהתאם.

בשנות ה-80 למאה התשע-עשרה, בשעת בואם של יהודים רבים מארצות מורת אירופה לארה"ב, אירגנה בתי ספר ערב ללימוד השפה האנגלית למהגרים אלה, כדי להקל עליהם את יסורי קליטתם בעולם החדש. שנים רבות לאחר מכן גייסה את עזרתם של נכבדי העדה היהודית האמריקנית ויזמה מוסדות רפואה. לשם כך היא אירגנה קבוצת נשים ממנה קמה הסתדרות נשים "הדסה" בארה"ב (המונה כיום כ־320 אלף חברות), וזאת כדי לבסס תוכנית לשמירת הבריאות של הישוב בתקופת המנדט הבריטי בארץ ישראל.

הנריטה סאלד יושבה ישיבת קבע כ־25 שנה בירושלים הבירה, בה יזמה את ארגון האחיות ויסדה מוסדות סעד לנצרכים.

רבות הן המצבות לזכרה בכל חלקי הארץ. רחובות וגנים ציבוריים נקראו על שמה בערים ובמושבות, פרסים עירוניים בשטח הבריאות, קבוץ כפר סולד בגליל העליון ורמת הדסה — מרכז לקליטת עלית הנוער, ב"ס לאחיות ע"ש הנריטה סאלד בירושלים, מוסד סאלד למחקר ועוד.

אם כי נראתה עדינה ושבירה, נתברכה הנריטה סאלד בבריאות, במרץ אין סופי, בחזון עשיר ובסבלנות להגשים חזונה, "אין תועלת בתעמולה מילולית" אמרה פעם "רק תעמולה שבמעשה תועיל".

ילדים מאירופה
מגיעים ארצה
Immigrant Children
arriving from Europe

מרכז רפואי, הדסה החדש, ירושלים
The new "HADASSAH" Medical Centre, Jerusalem

חינוך
מקצועי
Vocational
training

לקראת חיים חדשים....
Towards a hopeful, new life....

קבוצת נוער בונה קבוץ
Building a youth village

עולים צעירים מארצות המזרח
New arrivals from Oriental Countries

Henrietta Szold was recently described by David Ben Gurion, Israel's Prime Minister, as "not only the greatest woman produced by American Jewry, but one of the noblest personalities of our generation." Daughter of a Baltimore rabbi, Henrietta Szold was born in 1860, the year of the outbreak of the American Civil War. In her childhood her home was associated with the movement for the liberation of the American Negro; later with the influx of Russian Jewish immigration it became a haven for the newcomers. As a young girl Miss Szold trained as a teacher and taught in one of Baltimore's fashionable schools.

Henrietta Szold was an idealist but not one of those who believe comfortably that with good will all will come right. In things great or small she demanded constructive action. In the 1880's discerning the difficulties of the new Russian Jewish immigrants; Miss Szold organized one of the first night schools for immigrants in the United States. Fifty years later, Mayor Fiorella H. La Guardia when conferring upon her the freedom of the city of New York said it was Americanization work such as she had pioneered that had saved America from a new slavery.

It is for her Zionist work, however, that Henrietta Szold will be best remembered by history. From the time of her first visit to the Holy Land in 1909, her life was devoted to furthering the Zionist ideal. In 1912, together with a small group of women, Henrietta Szold founded Hadassah, the Women's Zionist Organization of America, which adopted as its first cause the introduction of modern health services into Palestine.

In 1927 Henrietta Szold became a member of the Zionist Executive, the first woman to occupy such a post. In this position and later as head of the Social Service Department of the Vaad Le'umi (The National Council of the Jews of Palestine) she was responsible for the initiation of many of Israel's present medical and social services. Notable amongst her work in the field of social welfare was her contribution to the professional training of both nurses and social workers and her educational projects for the treatment of young offenders and problem children.

Amongst the many institutions in Israel that bear concrete testimony to Henrietta Szold's humanitarian social philosophy, the most dramatic is probably the movement known as Youth Aliyah which has given a new hope of life to thousands of immigrant children. Henrietta Szold was 75 years of age when, in 1933, she was called upon by the Jewish Agency to organize the rescue of Jewish youngsters from the clutches of the Nazi regime. She was destined to give the last decade of her life to the salvation of the Jewish refugee children, innocent victims of a tormented world.

To Youth Aliyah Henrietta Szold gave all the wisdom and social-mindedness of the educational ideals that she had propounded in her early years as a teacher. Besides elaborating Youth Aliyah's educational philosophy Henrietta Szold brought to the movement a spirit of love and warmth for every child of the thousands rescued by Youth Aliyah. It has been said that she made it her concern to welcome personally every child who came in as a Youth Aliyah ward. On February 13, 1945, at the age of 85, Henrietta Szold — teacher, healer and visionary — took leave of the world, she had sought to better. She lies buried on the Mount of Olives.

אוסוואלד אדלר נולד ב־1912 בהונגריה, לאביו שהיה אלוף בצבא האוסטרי. לאחר גמר לימודיו, עבד כסוכן חברות מסחריות, ובנסיעות הרבות לרגל תפקידו זה, מצא כי נטיותיו לציור הן חזקות יותר מאשר כשרונו למסחר, על כן החליט לעבור לציור.

בשנת 1934 השתקע בבוקרשט אשר ברומניה כגרפיקאי עצמאי, איפה שבצע בין היתר עבודות גם עבור הקרן הקיימת לישראל.

בשנת 1939 עבד והשתלם בבודאפשט, אך כאשר זכה בפרס ראשון בתחרות כרוזות, נתגלה שהוא זר ללא רשיון עבודה וגורש מהונגריה. הוא חזר לרומניה ועבד עד פרוץ המלחמה בבית־דפוס בעיר קראיובה, שם רכש בקיאות טכנית בשטח ביצוע עבודות גראפיות. בתקופת המלחמה גויס מר אדלר לעבודות כפיה ורק ב־1945 חזר לעבודתו כגרפיקאי בבירת רומניה.

כארבע עשרה שנה היה פעיל ברומניה בעבודות פרסום ותיכנון תערוכות, הכנת עיטורים לספריו ועטיפות. סידרת בולים ראשונה למלאת 25 שנה לאגודה הפילהרמונית הרומנית — יצר ב־1954 ובעקבותיה באו תרשימים רבים אחרים לבולים. בשנת 1956 זכו שתי סדרות ספורט שצייר, במדליה מטעם הוועד האולימפי ומקץ שנה השתתף ב"טריאנלה" במילנו וקיבל מדליית כסף.

אל אף הישגיו המרובים הוצא מר אדלר מאגודת האמנים הרומנית בגלל רצונו לעלות לישראל, אליה הגיע השנה ובה מצא שוב שדה פעולה חפשי לכשרונותיו.

Oswald Adler was born in Hungary in 1912, the son of a colonel in the Austro-Hungarian army. After finishing his studies, he worked for some time as a commercial traveller. In 1934 he decided to become a free-lance graphic artist, having felt since his early youth a strong inclination to be a designer.

He worked in Hungary and in Rumania and was awarded a prize in a poster competition early in his career. During World War II, Mr. Adler was interned in a forced labour camp. In 1949 he returned to Bucharest and to his designing work, which proved to be most fruitful; he became well known as a designer of posters, exhibitions, booklets and also postage stamps (amongst the latter were 2 sets of Rumanian sports stamps).

One of his posters won a silver medal at the Milan Triennale in 1957, another one was acquired by the Museum of Modern Art in New York.

Oswald Adler came to Israel in June 1960 and lives in Tel Aviv.

הצייר

THE ARTIST

